

Σαν ήρωας βγαθμένος από την πένα του Χέμινγουεϊ, ο ασιλόδοξος τυχοδιώκτης Πίτερ Μπίαρντ δημιούργησε εικόνες που λειτουργούν ως σύζευξη του τζετ σετ με έναν άγριο κόσμο που έχει περάσει ανεπιστρεπτί, και παράλληλα ως χρονικό ενός χρυσού μύθου, συμπυκνωμένου σε ένα μνημειώδες ημερολόγιο. Βίος και πολιτεία στις πεδιάδες της Αφρικής, τα κήαμπ της Νέας Υόρκης και τα γιοτ των κροίσιων. Από τον Θοδωρή Κουτσογλανόπουλο

Πορτρέτα όμορφων γυναικών δίπλα σε αντιλόπες: μια από τις εικόνες που έχουν εντυπωθεί, όχι μόνο στους μνημένους της φωτογραφικής τέχνης, αλλά και σε όσους έχουν παρακολουθήσει με ανοικτό το στόμα την περιπετειώδη και συναρπαστική πορεία του Πίτερ Μπίαρντ, ενός καλλιτέχνη που δεν δίστασε να ενοχλήσει με τις επιλογές του. Έζησε σε μια φάρμα στην Κένυα, σπούδασε εκ του σύνεγγυς τους ελέφαντες, τους κροκόδειλους και τους ιπποπόταμους, αλλά ξενυχτούσε με τον Άντι Γουόρκολ στο Studio 54. Στο έργο του παντρεύει τις πεδιάδες της Αφρικής και τη φαυλότητα του τζετ σετ, ένα νεκρό παχύδερμο με την Μπράνκα Τζάγκερ. Έγραψε ζοφερά βιβλία και κέρδισε πολλά χρήματα με φωτογραφίες μόδας. Είναι οργισμένος και δανδής ταυτόχρονα. Μπορούμε άφοβα να μιλάμε για έναν διττό Πίτερ Μπίαρντ. >

πέρα από την αφρική

Σαν ήρωας βγαθμένος από την πένα του Χέμινγουεϊ, ο ασιλόδοξος τυχοδιώκτης Πίτερ Μπίαρντ δημιούργησε εικόνες που λειτουργούν ως σύζευξη του τζετ σετ με έναν άγριο κόσμο που έχει περάσει ανεπιστρεπτί, και παράλληλα ως χρονικό ενός χρυσού μύθου, συμπυκνωμένου σε ένα μνημειώδες ημερολόγιο. Βίος και πολιτεία στις πεδιάδες της Αφρικής, τα κήμπ της Νέας Υόρκης και τα γιοτ των κροίσιων. Από τον Θοδωρή Κουτσογλανόπουλο

Πορτρέτα όμορφων γυναικών δίπλα σε αντιλόπες: μια από τις εικόνες που έχουν εντυπωθεί, όχι μόνο στους μνημένους της φωτογραφικής τέχνης, αλλά και σε όσους έχουν παρακολουθήσει με ανοικτό το στόμα την περιπετειώδη και συναρπαστική πορεία του Πίτερ Μπίαρντ, ενός καλλιτέχνη που δεν δίστασε να ενοχλήσει με τις επιλογές του. Έζησε σε μια φάρμα στην Κένυα, σπούδασε εκ του σύνεγγυς τους ελέφαντες, τους κροκόδειλους και τους ιπποπόταμους, αλλά ξενυχτούσε με τον Άντι Γουόρκολ στο Studio 54. Στο έργο του παντρεύει τις πεδιάδες της Αφρικής και τη φαυλότητα του τζετ σετ, ένα νεκρό παχύδερμο με την Μπράνκα Τζάγκερ. Έγραψε ζοφερά βιβλία και κέρδισε πολλά χρήματα με φωτογραφίες μόδας. Είναι οργισμένος και δανδής ταυτόχρονα. Μπορούμε άφοβα να μιλάμε για έναν διττό Πίτερ Μπίαρντ. >

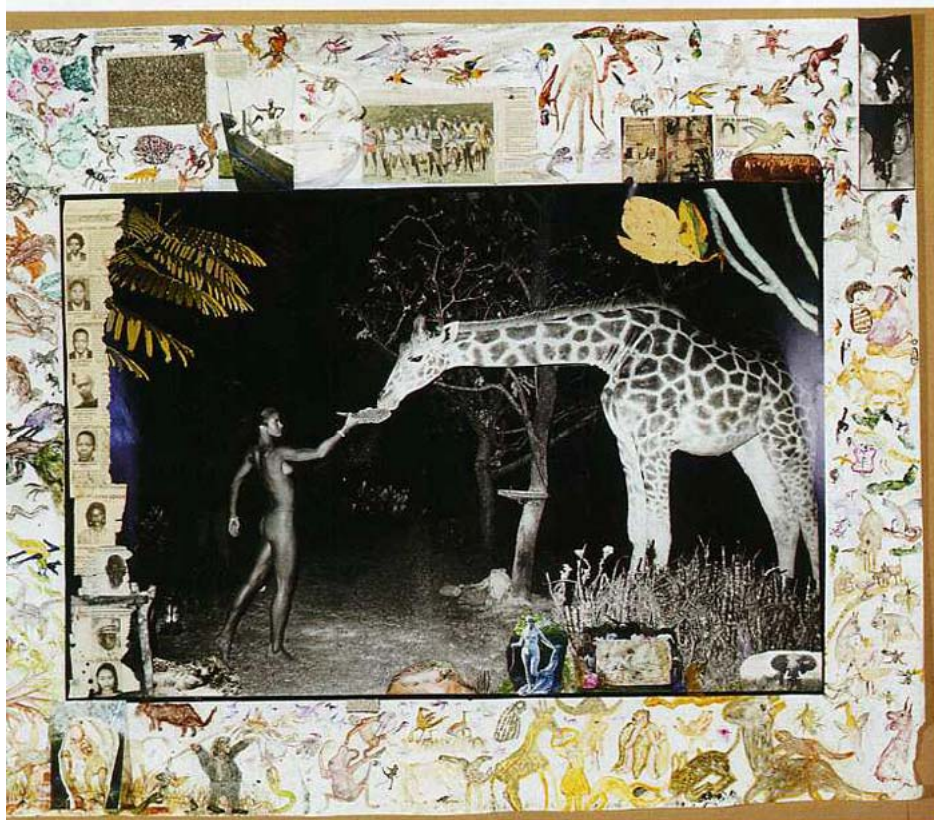
πέρα από την αφρική

«Αναχώρησα
για την
Αφρική για
εγωιστικούς
λόγους, για
να δω τις
αχανείς
εκτάσεις και
την άγρια
πλευρά της»

κοινωνεί την απόφασή του να εγκατασταθεί μόνιμα σε ένα ράντσο στην Κένυα, σε απόσταση λίγων εκατοντάδων μέτρων από την περίφημη φάρμα της Κάρεν Μπλίξεν, μέσα στο πάρκο Τσάβο, ακριβώς απέναντι από τους λόφους Νγκονγκ τους οποίους η Μπλίξεν αποκαλούσε «τα μαύρα ακίνητα σύννεφα». Κυκλοφορεί ένα βιβλίο με τίτλο *The End of the Game*, μπρεστ σέλερ και κλασικό στους κύκλους της φωτογραφίας, μοναδικό ντοκουμέντο πάνω στην αγωνία των ζώων της Αφρικής εξαιτίας του εκσυγχρονισμού, του τουρισμού και του υπερπληθυσμού. Ο Μπίαρντ γίνεται ο Δον Κικώτης που αποκρηύσσει τη μετατροπή της Κένυας σε παράδεισο του πάρκινγκ. Φωτογραφίζει νεκρά μωρά ελεφάντων και ξεκοιλιασμένες ζέβρες και οι εικόνες του προκαλούν ναυτία. Δεν τραβάει απλώς πορτρέτα - διαπερνάει τη σάρκα τους. Άλλωστε, δεν θεωρεί τον εαυτό του τυπικό φωτογράφο. Ο φακός του είναι απλώς ένα εργαλείο για να εκθέσει τις δραματικές αλλαγές της ηπείρου. Ο ίδιος δεν έβλεπε

μια μεγάλη φωτογραφία, αλλά έναν μεγάλο ελέφанта: το αντικείμενό του τον ενδιέφερε περισσότερο από την τυχόν σπουδαιότητα της τέχνης του, σε τέτοιο σημείο που δεν μπορούσε καν να την αποτιμήσει. Αυτό αποδεικνύει ότι το έργο του είναι ουσιαστικά η ζωή του, στην Αφρική και αλλού στον κόσμο. Και πώς αλλιώς να εκθέσει τη ζωή του από το να τη διαφυλάττει επί 50 χρόνια σε χοντρά κάρνέ που εσωκλείουν τις μέρες και τις νύχτες του. Τα αποκαλεί *Diaries* και είναι τα προσωπικά του ημερολόγια. Η μητέρα του, Ροζάνα Μπίαρντ, τον ενθάρρυνε να αρχίσει να τα συντάσσει από τα 10 του χρόνια - το πρώτο ξεκινάει από το 1949. Με το πέρασμα των χρόνων, τα *Diaries* έγιναν το magnum opus του. Μέσα σ' αυτά δεν συναντάμε μόνο φωτογραφίες αλλά και άλλα υλικά: κολάζ, αποκόμματα από εφημερίδες και περιοδικά, σχέδια, παραπομπές, εικόνες αρχείου, εισιτήρια από μετρό, μπρόκοντα, γόπες... Κάθε σελίδα είναι ογκώδης και το σύνολο μοιάζει με γλυπτό. Τα επικολλημένα στοιχεία συνοδεύονται από σχόλια τα οποία ο δημιουργός συμπληρώνει στο πόδι, γραμμένα με πένα (γι' αυτό και όταν συναντάει κανείς τον Μπίαρντ, συνήθως το πρώτο πράγμα που παρατηρεί είναι τα μουντζουρωμένα δάκτυλά του). Εντυπωσιακά και κυρίαρχα

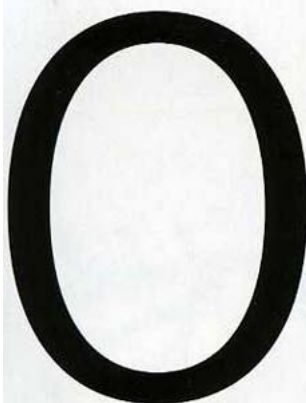

αγαπημένα πρόσωπα

Από πάνω: Ο Πίτερ Μπίαρντ αγάπησε την Αφρική και τα πλάσματά της. Τα χαρακτηριστικά του σχέδια και κολάζ, πλαίσιο σε φωτογραφία του από editorial μύδας. Jackie O. Photo Lesson, από τα *Diaries*, Σκορπιός, 1971.

(και μάλλον καθόλου τυχαία) είναι η «συγκατοίκηση» στις σελίδες του των celebrities με τα άγρια ζώα. Για τα δεύτερα, οι εικόνες μιλάνε από μόνες τους. Από τους διάσημους φίλους του ξεχωρίζει 10 και στέλνει τις σημειώσεις και τα σχόλιά του γι' αυτούς με τοξάκια, κύκλους, βέλν με παραπομπές, υπογραμμισμένα υπομνήματα, ιδιόχειρες σημειώσεις αντάξιες του στυλ του. Στην κορυφή της λίστας βρίσκεται η βαρόνη Κάρεν Μπλίξεν, η γυναίκα που άλλαξε το ρου της ζωής του. Όταν πήγε να τη συναντήσει με τα ημερολόγια του υπό μάλης στο σπίτι της στην Κοπεγχάγη, και λίγο πριν οργανώσει το δεύτερο σαφάρι του, το 1961, τη βρήκε πολύ άρρωστη, σε σημείο που δεν δεχόταν σχεδόν κανέναν. Ήταν από τους τελευταίους που την είδαν πριν από το θάνατό της, στις 6 Σεπτεμβρίου του 1962. Εκτίμησε τη σχέση της με τη φύση, το συγγραφικό της ταλέντο και την καλλιγραφία της. Και δεν σταμάτησε ποτέ να σπέρνει καταπληκτικά πορτρέτα που της τράβηξε στις σελίδες των σημειώσεών του. >

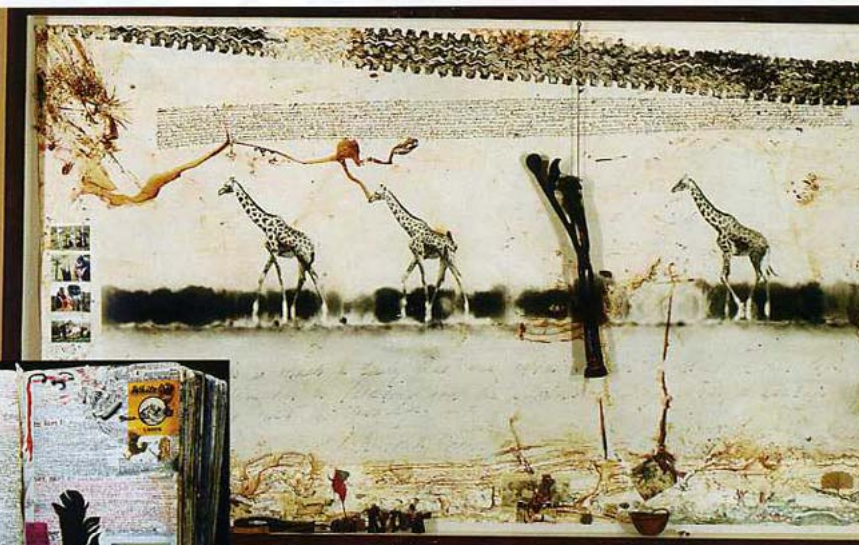
Ο Μπίαρντ θεωρούσε τον Φράνσις Μπέικον ως τον καλύτερο απ' όλους τους περιθωριακούς. Ήταν ένας αυθεντικός καλλιτέχνης με όλη τη σημασία της λέξεως, ένας βέρος υπαρξιστής που ενσάρκωνε τη μαγεία της αληθινής τέχνης και πάντρευε τα αντίθετα - την ομορφιά με τη φρίκη, τη δύναμη με την ευαισθησία, τη μοναξιά με τη γενναιοδωρία. Από τη συνάντησή τους, το 1965, προέκυψε μια φιλία και ένα πορτρέτο σε τρίπτυχο για το οποίο ο Μπίαρντ επιμένει πως για να το κατανοήσει ο θεατής πρέπει να κατα-

ναλώσει ψυχοτροπικάμανιτάρια, που ήταν και στη μόδα εκείνη τη δεκαετία. Στο πρόσωπο του Άντι Γουόρχολ χαιρετίζει τον πατέρα της pop art, τον εξερευνητή της πρωτοτυπίας σε ένα νέο κόσμο αλλά και μια υπέροχη παρέα σε μπαρ και καζίνο. Με τη βοήθεια των ναρκωτικών και του αλκοόλ, που ονομάζει επιταχυντές της ζωής, έκανε πολλά γέλια με τον διάσημο αυτιστικό σοφό της σύγχρονης τέχνης. Για τον Μικ Τζάγκερ επιφυλάσσει μόνο κοιμήμεντα. Ιδιοφυής, αναπάντεχος, κομψός, οικονομός, μια σκάλα πάνω από τους συναδέλφους του σε επίπεδο πνευματικότητας και καλλιτεχνικής αίσθησης. Θεωρούσε την Τζάκι προογειωμένη, ιδανική μητέρα, φυσική, πνευματώδη και τον Τρούμαν Καπότε ανεκτίμητη παρέα, ειδικά όταν διαφωνούσαν. Έγιναν φίλοι ακολουθώντας τους Rolling Stones στην περιοδεία τους το 1972 και ο Καπότε πίστευε πως οι Stones ήταν διασκεδαστές και ο Φρανκ Σινάτρα μεγάλος καλλιτέχνης. Ο Μπίαρντ έκρινε το συμπέρασμά του τραγικά ανακριβές. Μετά τη μνεία του στη

Μπριζίτ Μπαρντό, τον Σαλβαντόρ Νταλί και τη Λιζ Τέιλορ αφήνει για το τέλος τον συνάδελφό του, Ζακ Ανρί Λαρτίγκ. Όταν τον συνάντησε στην Προβηγκία, το '84, λάτρεψε την ευεξία του, ενώ ταυτίστηκε σε πολλά σημεία μαζί του. Αμφότεροι μεγάλωσαν σε οικονομικά άνετο περιβάλλον και βάλθηκαν να συγκεντρώσουν το έργο τους στις πυκνές σελίδες ενός βιβλίου.

Αυτές τις μέρες, ο Μπίαρντ μοιράζει το χρόνο του ανάμεσα στο διμέρισμά του στη Νέα Υόρκη, το οποίο έχει διακοσμήσει σε αιγυπτιακό στυλ, και το εξοχικό του στο Μοντόκ. Μεθάει με Clamato, ένα κοκτέιλ αχιάδων, χυμού τομάτας και τζιν, και χτίζει το μύθο του με εκθέσεις και εκδόσεις. Όπως και ο Λαρτίγκ, πολεμιάει αξιοπρεπώς την αναπόφευκτη φθορά του χρόνου.

* Το άλμπουμ PB κυκλοφορεί σε συλλεκτική και καλλιτεχνική έκδοση περιορισμένων αντιτύπων από τις εκδόσεις Taschen. □

ημερολόγιο μιας ζωής

Ένα από τα ημερολόγια του Πίτερ Μπίαρντ και σελίδες από μια τέχνη που έγινε τρόπος ζωής.

